

VI. Imperitus medicus est non tantum is, qui *regulas medicandi* nescit, sed & ille, qui *experiens diurnae praeceos* caret, licet theoriam scholæ calleat:

VII. Et medicus scholis Aesculapiis recens egressus minus multo valet ad medicandi licentiam, quam juris emeritus scholarum ad cruda studia in forum protrudenda.

VIII. Hinc utrumque hoc hominum sic litteratorum genus potius diu *compracticare* debet duci *cuidam experiissimo*, quam *solitariè practicare*.

EX JURE CANONICO.

I. Una est fidelium universalis Ecclesia, extra quam *nulus omnino* salvatur. *Cap. i. de Summ. Trin. Infero.* Ergo neque hereticus materialis qui vocatur, si non sit intra hanc Ecclesiam.

II. Clerici in Germania non obligantur statutis communibus civitatum, tam imperialium quam municipalium: neque statutis parvorum Dominorum territorialium; non solum quoad vim eorum coactivam, sed nequidem quoad vim directivam.

III. Principis autem secularis provincialibus statutis quoad utramque vim obligantur; exceptâ illâ, quæ exercetur in personalia, salvis de cetero privilegiis clericalibus.

IV. Hinc Clerici sub ejusmodi Principibus commorantes, quâ heredes tenentur observare horum leges de successionibus testamentariis, & ab intestato; subjacent confiscationi, si invehi, vel evehi faciant prohibitas merces ex provinciâ, mulctari possunt, si erogent pecuniarum species ultra auftarium à Principe permisum, vel in commercio utantur monetâ interdictâ, &c.

V. Multa quoque Civitatum præcepta, quæ ad politiam civium communem pertinent, Clerici servabunt, non vi præcepti talis, sed ob vitam, & honestatem clericalem, à Ss. Canonibus præscriptam.

CASUS CANONICUS.

In quadam Ecclesiâ turnus ambulat de 7 in 7 dies, & est ordo Presbyterorum canonorum indefinitus, ita, ut, qui Diaconus canonicus fit Presbyter, statim de ordine Diaconorum, licet horum esset junior,

nior, omnes se receptione seniores Diaconos juxta cap. 15 de M. & O. transiliens, fiat in ordine Presbyterorum ultimus; *turnus nominationis* pergressus ordinem Presbyterorum, jam pervenit ad Diaconos; **Cajus** horum penultimus fit Presbyter, antequam perveniret ad eum hebdomoda turni, & transcendit omnes Diaconos: moritur Canonicus illâ hebdomade, quæ sui turni fuisset, si in ordine Diaconorum mansisset penultimus.

Q. An Cajus presbyter factus gaudeat nominatione, an verò diaconorum ultimus?

R. Cajus gaudebit, contra F. M. Pitonium de controvers. patronor. alleg. 90: perinde ut canonicus diaconus in Decanum electus retinet suum turnum diaconalem, donec ille devolutus usque ad ultimum capitularem denud inchoetur à Decano; quia promotio potius augere debet, quam jus adimere.

EX GRAMMATICA JURIS GERMANICA.

I. Vertatur pressè ex idiomate Latino in Theodiscum infinitivus alienare.

R. Veränderen, sive olim veruſſerent, hodiè veräuſſeren. Document. Official. Mog. & Decani B.M.V. Steph. Alexand. Würdzein de an. 1280 Tom. I. *Dicēſ.* pag. 378. Aliud est veränderen, mutare, nempe res, cum verändern mutet personam domini; quanquam olim vix inveneris ändern, sed loco ejus verbum verwandlen: sic Biblia Sæc. XV illud Job. 30 v. 21; mutatus es mibi in crudelem, verterunt: du bist mir verwandlet in ein freyſlichen; & illud Eccles. 27. v. 12 stultus ut luna mutatur, der Tor wirt verwandelt als der Mon.

II. Gehafte Ursachen, hodieque usitatum in foro verbum, qui redditur latinè?

R. Legales cause, ab antiquo ēē lex: hoc substantivum theodiscum exolevit, derivatum ab eo adjectivum manxit. Lege autem antiquissima lingua nostræ Biblia: adde Wachterum: noli verò scribere: ēē, vel Gehaſt, sed Gehaſt.

III. In cit. Tom. I. pag. 378 legitur: derselbe Präſter sal (non soll, ut hodie) auch demselben Probist, ader (non oder, ut nunc) Lands-Bischof in allen Dingen gehorsam, und unterworfen sin, zu glicher Wise, als die andre Pfaffheit derselben Probistien. Qui vertes hoc in latinum?

R. Idem quoque presbyter illi Præpōſito, sive Chōrepiscopo in omnibus obediens erit & ſubjectus, eo modo, quo aliis illius Præpōſitorū Clerus. Rectius hic Archidiaconus exprimitur verbo: Lands-Bischof, quam apud Treviros Chor-Bischof; cum Archidiaconi Germania non superintendant Choro, sed Regioni, eti rūs Chor-